

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204447
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720204447.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Ivice Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú N. H., narodenú XX. XX. XXXX, trvale bytom A. F. XX, XXX XX M., t. č. bytom Ul. W. XX, XXX XX F. F., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matky Y. V. H., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom A. F. XX, XXX XX M., t. č. bytom W. XX, XXX XX F. F. a otca K. V., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, XXX XX A., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 15P/33/2020-145 z 22. apríla 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 160,- Eur mesačne počnúc dňom 09. 10. 2020, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (I. výrok). Zameškané výživné za obdobie od 09. 10. 2020 do 30. 04. 2021 vo výške 404,52 Eur povolil otcovi splatiť spolu s bežným výživným v splátkach po 20,- Eur mesačne pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo len jednej z nich počnúc právoplatnosťou rozsudku (II. výrok). Ďalej vyslovil, že rozhodnutím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11P/18/2015-51 zo dňa 18. 12. 2015 v časti určenia výživného na maloletú (III. výrok) a napokon návrh matky na úhradu jednorazových výdavkov na maloletú zamietol (VI. výrok).

2. Prvoinštančný súd rozhodnutie odôvodnil aplikáciou ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine konštatujúc, že od posledného rozhodnutia o výživnom na maloletú rozsudkom č. k. 11P/18/2015-51 zo dňa 18. 12. 2015 uplynul dlhší časový úsek a došlo k výraznej zmene pomerov nielen na jej strane, ale aj na strane oboch rodičov, čo odôvodňuje potrebu zvýšenia výživného. Zmenu pomerov a výpočet zameškaného výživného popísal v odsekoch 19 až 19.5 odôvodnenia rozsudku a záverom vysvetlil, že matkou požadovanú úhradu polovice jednorazových výdavkov rozpočítal na kalendárny rok zahrnúc ich do mesačných výdavkov na maloletú.

3. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie otec maloletej. Napadol I. a II. výrok rozsudku požadujúc jeho zmenu tak, že bude povinný prispievať na výživu maloletej sumou 100,- Eur mesačne, resp. nižšou sumou než v napadnutom rozsudku. Alternatívne žiadal rozsudok zrušiť a vrátiť vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že prvoinštančným súdom určené výživné je neprimerane vysoké a výsledky konania neodôvodňovali určiť ho v takej výške.

Matka niektoré výdavky nepreukázala a niektoré boli čiastočne nadhodnotené, ako napr. strava v škole vyčíslená matkou na sumu 8,- Eur za deň. Netvrdí, že u maloletej k zmene pomerov nedošlo, ale zmena neodôvodňuje priznané výživné i napriek pomerne dlhej dobe, ktorá uplynula od predošlého rozhodnutia o výživnom. Maloletá je žiačkou prvého ročníka ZŠ a preto výživné v sume 100,- Eur je postačujúce. Prvoinštančný súd sa dostatočne nevyporiadal s tým, že má ešte vyživovaciu povinnosť aj k maloletej dcére W., nar. 12. 07. 2017 a ani príjem nemá taký vysoký ako v minulosti. V minulosti mal dlhy, ktoré nebol schopný splácať a preto podal návrh na konkurz, ktorý bol následne skončený z dôvodu jeho nemajetnosti. Aktuálne žije s manželkou a maloletou dcérou v prenajatom byte a okrem toho majú aj ďalšie výdavky. Prvoinštančný súd na jeho súčasnú situáciu a vývoj životných nákladov neprihliadol. Príjem matky pritom podstatne prevyšuje jeho príjem.

4. Matka s odvolaním otca nesúhlasila. Navrhla odvolanie „zamietnuť.“ Uviedla, že výživné v sume 160,- Eur mesačne je nedostatočné, pretože výdavky na maloletú túto výrazne prevyšujú. Otec sa s maloletou nestretával a okrem výživného v sume 100,- Eur mesačne na ňu nijak neprispieval - za posledných 6 rokov jej dal dvakrát darček na narodeniny a raz na Vianoce. Súčasné občasné stretávanie sa s maloletou je z jeho strany iba účelové kvôli súdnemu konaniu. V ďalšom popísala svoje pomery a pomery otca a takisto aké výdavky sú spojené s maloletou a uzavrela, že trvá na pôvodne žiadanej sume výživného vo výške 350,- Eur mesačne, pretože táto je adekvátne potrebám maloletej.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Na základe odvolania otca krajský súd, ako súd odvolací [§ 34 CSP], vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

7. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozsudkom prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a vychádza z náležite a v dostatočnom rozsahu prevedeného dokazovania pri rešpektovaní procesných práv účastníkov konania. Prvoinštančný súd zistil skutočný stav veci v rozsahu zodpovedajúcom zákonnej potrebe rozhodnutia založeného na preskúmaní všetkých podstatných okolností prípadu. Odvolací súd sa v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré je jasné, zrozumiteľné a presvedčivé poskytujúc tým dostatočnú oporu pre záver majúci vyjadrenie v jeho výrokovej časti stanovujúcej (nový) rozsah vyživovacej povinnosti otca vrátane úhrady zmeškaného výživného. Okresný súd tieto otázky dostatočne rozobral v odôvodnení svojho rozhodnutia a z pohľadu odvolacieho súdu správne vystihol všetky podstatné okolnosti, ktoré ho viedli k zvýšeniu vyživovacej povinnosti otca k maloletej.

10. Odvolací súd konštatuje, že otec v odvolaní neuviedol žiadne okolnosti, ktorými by sa nezaoberal už prvoinštančný súd a ktoré by dôvodne spochybňovali správnosť napadnutých výrokov rozsudku a preto odvolací súd na zdôraznenie správnosti (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) poukazuje len na najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na podané odvolanie.

11. Prvoinštančný súd správne vyhodnotil zmenu pomerov na strane maloletej aj na strane oboch rodičov, ktorá nastala za uplynulých viac než 5 rokov odkedy bolo určené výživné otca na maloletú v sume 100,- Eur mesačne. V tom čase mala maloletá necelé dva roky, aktuálne má vyše 7 rokov a je žiačkou základnej školy. Prvoinštančný súd prihliadol na potreby maloletej ako aj na príjmové pomery rodičov a ich náklady vrátane toho, že otec uzavrel manželstvo a že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej dcére W. narodenej v roku 2017. Zohľadniac potom všetky okolnosti prípadu je podľa odvolacieho súdu výživné v sume 160,- Eur mesačne primerané a postačujúce na pokrytie

potrieb maloletej. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca vychádzal prvoinštančný súd z princípu potenciality príjmov zakotveného v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý inštitút výrazne ochraňuje záujmy výživou oprávneného, pretože umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Konkrétne ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine stanovuje, že pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Aj podľa odvolacieho súdu je vo vzťahu k rozsahu vyživovacej povinnosti otca neakceptovateľné, aby ako mladý zdravý muž so stredoškolským vzdelaním bol dlhodobo spokojný s príjmom na úrovni cca 220,- Eur mesačne (z dohody a brigád, ako to sám uviedol), ak v roku 2015 dokázal zarobiť v spoločnosti Kahostav vyše 600,- Eur mesačne. Jeho manželka je na predĺženej rodičovskej dovolenke a teda pri hľadaní si lepšie platenej práce nie je otec obmedzený ani potrebou nepretržitej osobnej starostlivosťou o mal. dcéru W.. Za týchto okolností je tak skutočne len na ňom, aby vyvinul snahu o dosahovanie vyššieho príjmu, pričom nie nelogickou sa v tejto súvislosti javí aj úvaha prvoinštančného súdu o tom, že je ľažko uveriteľné, že otec si nevie zabezpečiť dostatočný príjem z práce potrebný na užitvenie detí a svojej rodiny. Otec má aj v súčasnosti schopnosti zarobiť si prácou minimálne predtým dosahovaný príjem, pretože odvolací súd nevidí na jeho strane právne uznateľný dôvod, pre ktorý by toho schopný nebol. Preto nebola opodstatnenou jeho námietka, že má nižší príjem než matka maloletej. Treba len poznamenať, že dokonca jeho manželka na rodičovskej dovolenke má vyšší príjem ako on (do 400,- Eur mesačne s rodinnými prídavkami) a matka, ktorá má maloletú v osobnej starostlivosti zarába cca 700,- Eur mesačne.

13. Podľa odvolacieho súdu teda nie objektívne príčiny, ale subjektívne okolnosti na strane otca samotného znamenajú, že prv dosahovaný príjem už fakticky nemá. Závery prijaté okresným súdom sú preto plne opodstatnené. Nie je pritom pravdou tvrdenie v odvolaní, že súd nezohľadnil jeho súčasnú situáciu, okresný súd to práveže do úvahy bral a odpovedal na to správne tým, že uplatnil už vyššie spomínaný princíp bez ohľadu na faktický príjem a majetok otca (nemajetnosť, resp. konkurz).

14. Pokiaľ ide o námietky otca, že matka (niektoré) výdavky na maloletú nepreukázala, tak otec nekonkretizoval, ktoré z nich to sú. Otec v odvolaní konkrétne namietal iba stravu maloletej v škole. Ide však len o zrejmu chybu v písaní, lebo je pravdou, že okresný súd v rozhodnutí mylne uviedol, že táto predstavuje sumu 8,- Eur/deň (hoci matka na pojednávaní dňa 19. 11. 2020 uviedla stravu v škole v sume cca 8,- Eur/mesiac), avšak z výdavkov uvedených prvoinštančným súdom je zrejmé, že vychádzal pri určovaní výživného nie zo sumy 8,- Eur denne ale 8,- Eur mesačne.

15. Neopodstatnene otec v odvolaní vytýkal okresnému súdu takisto skutočnosť, že neboli preukázané mesačné výdavky na maloletú. Civilný mimosporový poriadok ukladá súdu povinnosť zistiť skutočný stav veci (§ 35 CMP) a súd je povinný vykonať aj iné než účastníkmi navrhnuté dôkazy, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP). Zároveň platí, že súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti a ak tieto nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním (§ 37 CMP). V prejednávanom prípade okresný súd ohľadne výdavkov potrebných na starostlivosť o maloletú vypočul na pojednávaní tak matku, ako aj otca maloletej, oboznámil tiež listinné dôkazy a za tohto stavu podľa odvolacieho súdu nepostupoval okresný súd v rozpore s ust. § 35 až § 37 CMP, ak vychádzal pri stanovení úrovne výdavkov na potreby maloletej hlavne z okolností vyplynuvších z výpovedí účastníkov konania, ktoré otec nespochybnil. Okresný súd sa otázkou výdavkov zaoberal a v odôvodnení napadnutého rozsudku rozobral tento aspekt určenia výživného a tak podľa odvolacieho súdu vzhľadom na otcov zaujaté stanovisko nebolo potrebné ani hospodárne vykonávať v tomto smere ďalšie dôkazy. Okresný súd týmto spôsobom v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci.

16. Aj keď teda v porovnaní s minulosťou otcovi pribudla vyživovacia povinnosť a má nižší príjem, je aj podľa odvolacieho súdu v jeho aktuálnych možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletej sumou 160,- Eur mesačne, ako to ustálil prvoinštančný súd. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, a to vrátane výroku o zameškanom výživnom, ktoré prvoinštančný súd určil takisto správne a ktoré umožnil otcovi splatiť postupne v primeraných splátkach.

17. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).